

boeken & mensen

Elvis en 't Leeshuus

Dit is niet mijn huis. Ik woon hier niet. In Oostende, bedoel ik. Ik zou het wel willen, maar tussen willen en kunnen staan soms praktische bezwaren in de weg. Dat geeft niet; het verlangen stemt prettig-weemoedig en elk weerzien is een feest. Denkend aan Oostende - en dat gebeurt regelmatig - komt stevast 't Leeshuus bovendrijven. Ik spoel er altijd weer aan, bij die sociale stadsoase met vrijwilligers die je als een vriend ontvangen, waar je gerust te lang op één consumptie - of zelfs zonder - kunt teren, waar je in boeken kunt struinen zonder dat verwacht wordt dat je ze daadwerkelijk koopt, waar je voor hetzelfde geld kan zwijgen, luisteren of praten. Steeds als ik iemand Oostende aanbeveel, noem ik in één adem 't Leeshuus. Wel met enige huiver. Want de oase die het nu is kan snel teloorgaan. Alles van waarde is weerloos. Voor je het weet, is Oostende als Benidorm, 't Leeshuus een lawaaiig café. Ik geef dus altijd een gedragsregel mee: ga er niet alleen wat halen, ga er ook wat brengen. Nee, dat hoeft geen boek te zijn, die zijn er al bij de vleet. Een luisterend oor en een glimlach volstaan, alleen dan blijft 't Leeshuus altijd bestaan. Net als Elvis.

Gert-Jan van den Bemd

Tine Dosselaere: figuratief in emotie

Het meisje reikt me een klimroosje toe met een hartelijke lach en pretoogjes.

Van thuis uit werd ze richting schoonheidszorgen gestuurd, nadien schreef ze zich in aan de Academie van Brugge als vrije leerlinge en leerde er tekenen. Braafjes schilderde ze aquarellen, wat haar weinig voldoening bezorgde.

Vanuit het gevoel wou ze in de weer zijn. Bij een workshop kleur kon ze het intuïtief plaatsen in haar oeuvre en bloeide ze helemaal open. Haar huis in het Westerkwartier is haar atelier: in alle kamers is ze één met haar werk, tot in de sous-sol. Ze gaat er met allerlei materialen aan de slag en maakt ook collages, naast een dagelijks zelfportret, soms als zeemeermin.

Een en ander kan je zien in het boek dat ze net uitbracht, *If You Like It or Not*. Tine

Marianne De Pelsmaeker

Truus van 't Leeshuus

INTERVIEW

Foto Marc Naesen

**Wat een passie,
wat een
vriendschap
vult ons Leeshuus
met mijn
twee gasten**

Isabelle is gelegenhedszangeres in het Stadskoor dat ooit werd samengesteld tijdens TAZ door onze Luc en Dirk Ooms, ook dirigent van Ier en Gunter – waar An zich vol bezieling in heeft gesmeten – en directeur van het Conservatorium.

Altijd leren.

Ze leerden elkaar kennen in de muziekschool. Je doet negen jaar over de opleiding klassieke zang, voor hen nog onvoldoende om de knepen van het vak onder de knie te krijgen. Notenleer is uiteraard van belang, maar het meest steken ze op tijdens repetities, leggen ze uit. Talent krijg je mee bij je geboorte; oefenen doe je zelf en enkel zo word je beter en beter.

Telkens weer vult de ene de andere aan.

Ook discipline speelt een rol: om een tekst in het Italiaans te memoriseren bijvoorbeeld, om de ademhaling onder controle te krijgen, een techniek waarbij alle stress wordt geweerd en hyperventilatie verdwijnt als sneeuw voor de zon.

Ze zijn het erover eens: iedereen kan zingen. Een goede leraar haalt het maximum uit zijn studenten en biedt vooral kansen. Isabelle looft ook de Jamsessies in Kaap, waar iedereen zich kan uitleven.

Muziek verbindt, knikken ze elkaar toe.

Samen zingen geeft een boost. In Oostende zullen ze het geweten hebben: meerdere koren vonden er hun thuis. Eenieder kan genieten van toonmomenten. Hier wordt geleefd, denk maar aan de taptoe van WIK, Willen is Kunnen.

Mannen durven blijkbaar wat minder: zo heerst een tekort aan bassen en tenoren.

Vorig jaar verraste An haar familie en personeel – slechts haar man, in wiens bakkerij ze meer dan actief aan de slag is en haar schoonzus, die de voorstelling meesponsorde, waren op de hoogte - met een vertolking van de hoofdrol in *Carmen* in De Grote Post. Terecht trots toont ze het filmpje waarin ze onherkenbaar lijkt door een zwarte pruik.

*'Samen zingen
geeft een boost'*

L'amour est un oiseau rebelle.

Haar grote droom is ooit in een klein ensemble te zingen, maar ook stemcoaching voor kinderen lijkt haar wat. Ze engageert zich immers graag en alom; ook in haar buurt werpt ze zich op als enthousiaste bewoonster, begaan met andermans lot.

Ik kijk mijn ogen uit en luister ademloos: wat een heerlijke mensen komen hier toch. Aldus vergat ik zelfs van de frangipane-taart te eten, die ze hartelijk offereerde bij de koffie. Even later staan ze verderop na te praten. Zalig, en dank.

Marianne De Pelsmaecker

JOOZEE DE TAALFEE

Beste taalfee Wat is hier loos?

Steeds vaker hoor ik mensen 'de meisje' zeggen in plaats van 'het meisje'.

Beste taalvraagstaart

Vooral bij migranten hoor je inderdaad geregeld 'de meisje' en dat is helemaal niet abnormaal. Het overgrote deel van de Nederlandse woorden zijn 'de-woorden' (de tafel, de hond...). Het-woorden (het huis, het bier...) zijn ver in de minderheid. Voor wie Nederlands leert, is het zeer moeilijk om te weten wanneer een woord een het-woord is. De makkelijkste keuze is dus steeds voor 'de' te gaan. In het Engels (altijd 'the') en Afrikaans bijvoorbeeld (altijd 'die') bestaat dat probleem zelfs niet. Het woord 'meisje' is wel een speciaal geval. Wat gender betreft is een meisje vrouwelijk en dus een de-woord (de meisje), maar in de taal is 'meisje' zoals alle verkleinwoorden onzijdig en dus een het-woord (het meisje).

Mijn voorspelling: het onzijdig geslacht zal op den duur uit het Nederlands verdwijnen. Ik zal het niet meer meemaken en waarschijnlijk velen van ons niet. De toekomst is aan 'de meisje'.

*Noot: heb je vragen aan Joozee de taalfee, stel ze dan via de redactie van ABZeetje.
welkom@leeshuus.be*

Literatuur en de wereld om ons heen

Literatuur en de wereld om ons heen

Eind mei kopten de kranten: Freek (32) van Suzan en Freek heeft terminale longkanker.

Bij dit trieste bericht moest ik spontaan aan het gedicht *Jonge sla* denken van Rutger Kopland (1969, uit: *Alles op de fiets*).

Jonge sla

Alles kan ik verdragen,
het verdorren van bonen,
stervende bloemen, het hoekje
aardappelen kan ik met droge ogen
zien rooien, daar ben ik
werkelijk hard in.

Maar jonge sla in september,
net geplant, slap nog,
in vochtige bedjes, nee.

Dit gedicht kun je op vele manieren interpreteren. Het veel te vroeg uit het leven 'weggeplukt' zijn, is er een van. Bloemen die sterven, hebben hun tijd gehad. Jonge sla, die nog maar net geplant is en vol leven (vocht) hoort te zitten, helaas niet.

José Vandekerckhove

UIT DE BOEKENKAST VAN JOANNES

Mijn eerste boek ...

"Voor het eerst met mijn moeder naar de bib. Ik kreeg een eendenboekje mee van stevig dik karton. Over een eendje dat werd verwaarloosd thuis en in een andere familie eend heel liefdevol werd opgenomen. Dàt vond ik ontroerend. Minder blij was ik toen bleek dat je een boekje uit de bibliotheek op een dag ook terug diende in te leveren..."

Het boek dat ik in één ruk heb uitgelezen ...

"*Eline Vere*, van Couperus. En later *Van oude mensen, de dingen die voorbijgaan*, van dezelfde schrijver.

Maar *De Avonden* van Gerard Reve was het boek dat mij van mijn sokken blies. Zo herkenbaar, hoe je als jongeling vanuit je hoekje je ouders observeert in al hun hebbelikheden en gewoonten!"

Het boek dat iedereen MOET lezen!

"Het boek *Austerlitz* van W.G. Sebald: half documentair, historisch, literair. Sebald is een Duitse literatuurprofessor die het land is ontvlucht naar Engeland na WO II, omdat hij met het hele oorlogsverleden niets wilde te maken hebben.

Een andere, meer recente must-read is *De Jaren* van Annie Ernaux. Omdat het het hele tijdperk van de naoorlogse tijd zo gedetailleerd en herkenbaar weergeeft. Pure nostalgie voor wie het meemaakte!"

Het boek dat mijn leven richting gaf

"Geen literair boek maar een filosofisch: *De eendimensionale mens* van Herbert Marcuse. Een boek waar ik mij toen doorheen heb geworsteld maar dat mij danig heeft beïnvloed. Een kritiek op de kapitalistische, industriële maatschappij. Marcuse vergelijkt de repressieve totalitaire regimes elders met onze 'zagezegd vrije' westerse samenleving. Wij krijgen inderdaad een hele reeks private vrijheden waar wij heel blij mee zijn. Maar, we beseffen niet dat we politiek en economisch even totalitair onder de knoet worden gehouden."

De ginnegappende barvrouwen

Marc Naesen

*Halfzes nadert, last call.
Wij grappen nog even door*

Gisteren bevrouwde ik de bar van 't Leeshuus met Sandra en Nicole. De fb-berichten van de eerste lokken wel eens bezoekers, uit op een gezellige plek. Alles loopt gesmeerd, ook de toogpraat aan onze zijde, die vaak enig geproest ontlokt.

- Ha, in 't zonnetje gelopen?
- *You're awful, but I like you. Joke*je.

Iemand heeft een Duvel besteld. In ganzenpas gaan we die afleveren: S. brengt het flesje, ik het glas en N. de rekening. De man giert het uit, want we mankeren een vierde vrijwilliger met het bakje van de bank. 't Café lacht geamuseerd. Men wijst naar nageltjes op de vloer. Een oudgediende vraagt of we die verloren.

- Bah, nee, manneken. Mijn vijzen wel – en terwijl hij me ze ziet weggoaien:
- Houd er misschien een over om aan je gat te krabben.

Onze bazen vergaderen dit weekend in Frankrijk. Sandra zoekt de plek op.

- Kijk, je kan daar met het openbaar vervoer heen.
- Ken jij dat, de BlaBlaCar?
- Helaba, die mensen willen hun drankje, onderbreekt Nicole ons lachend.
- Babbelen en anderen laten doen, ginnegappen we.

Halfzes nadert. Ik pak de linkerkant van het terras aan:

- Kennen jullie de geplogenheden van het huis?
- Neen, hoezo?
- We sluiten binnenkort. Eventueel kan nog een consumptie worden besteld.
- Een last call dus. Nee, dank je.

Ik slik nog net in dat ze helemaal geen lastposten zijn. Sandra glimlacht ons toe:

- Ik heb net die mevrouw de deur gewezen. We moeten unaniem zijn, hé.
- Unaniem, niet anoniem, knikt Nicole.

Zo grappen we nog even door, terwijl we de afsluitfase onberispelijk doorlopen. Samen.

Marianne De Pelsmaecker

Marc Naesen

DE BOEKENESTAFETTE

Van Katia Belloy kreeg ik 296 pagina's cadeau...

Het is een understatement te beweren dat de lectuur van *De Pianiste* van de hand van Elfriede Jelinek, Nobelprijs Literatuur 2004, de seksuele fantasie kietelt.

Wrede liefde, perversiteiten, voyeurisme, masochistische begeerte, totale overgave, zelfverminking, 'immoraliëties'... Het zijn maar een paar ingrediënten van deze literaire zinnenprikkende cocktail.

Een verziekte moeder-dochterrelatie – psychologische terreur – resulterend in een vertekende seksuele beleving. Is Erika de van haar vrijheid beroofde pupil van haar dominante moeder, niet minder 'nefast' onderwerpt zij op haar beurt haar leerlingen aan haar toxisch lesgeven...

Hier schijnt duister licht over een onconventionele verhouding tussen de antagonisten, geportretteerd als een ambitieuze pianolerares versus een pedante pupil. Zijn wij ten andere niet allen zoekende zielen in ons liefdesleven?

Durven wij onze eigen grenzen inzake lustbeleving te verleggen, de duistere kanten van onze zielenroerselen onder de loep te nemen?

Overigens, bij gebrek aan of angst voor eigen fantasieën is er nog steeds de film *The Piano Teacher* van Michael Haneke, 2001 met een onovertroffen Isabelle Huppert in de rol van muziklerares, wijlen Annie Girardot als bazige moeder en Benoît Magimel, de minnaar.

Ook al voeren mineure gevoelens de ondertoon van het verhaal, voor mij een majeure ervaring... De naald in Schuberts album *Piano Sonatas*, nù.

Louize Gossye

Voor volgende ABZee kiest Louize een boek uit de rekken van 't Leeshuus om te schenken aan een kandidaat van haar keuze

Zomereren in 't Leeshuus

Zowel onze ventilatoren als onze laptops draaien momenteel op volle toeren. De ventilatoren om begrijpelijke redenen met dit weertje. Onze laptops omdat wij zopas ons fantastische **zomerprogramma** hebben klaargestoomd.

Om te beginnen: je zal merken dat er deze zomer wel 4 boekenmarkten maar slechts 2 Zomerse Zondagen op het programma staan. Niet dat wij niet voldoende artiesten voor op ons podium weten te vinden. Het is eerder een kwestie van handen en tijd. Een minder gevuld programma past in een ruimere beslissing die wij binnen 't Leeshuus hebben genomen. Een mooie affiche presenteren is één ding, maar de massa's werk die ermee gepaard gaan, is nog wat anders. Soms hollen wij onszelf voorbij. Dat willen wij niet.

Maar niet getreurd! Bekijk ons aanbod voor de Zomer 2025 en je ziet meteen dat je je niet hoeft te vervelen.

Gedurende **juli** en **augustus** kan je op **vrijdag** vanaf **10.00 u** extra van ons zonnig terras komen profiteren. Tijdens de periode van **TAZ** zijn wij **iedere dag** open **19.00 u**.

Vier boekenmarkten om rustig te snuisteren en twee Zomerse Zondagen met stevige muziek, daar kan je ook niet omheen.

Op **zondag 3 augustus** om **15.00 u** wordt de Oostendse Groentemarkt opnieuw het decor voor de jaarlijkse **Joseph Roth herdenking**. Twaalf stemmen brengen fragmenten uit **Aardbeien**, een tedere en succesvolle novelle van Joseph Roth.

De Noordzee Brassband zorgt voor feestelijke tonen, met als afsluiter de iconische Radetzkymars.

Eveneens niet te missen: op **2 augustus** de **Boekvoorstelling Mario en de magiër** een novelle van **Thomas Mann**, vertaald door **Els Snick** en heerlijk geïllustreerd door **Koenraad Tinel**. Aansluitend is er een signeersessie. De boekvoorstelling om **15.00 u**. vindt plaats in het OLV college in de Kaaistraat.

Wil je er bij zijn, schrijf dan in via TAZ.

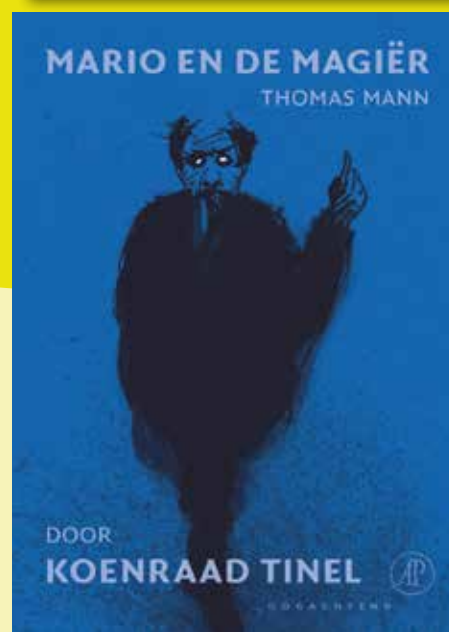
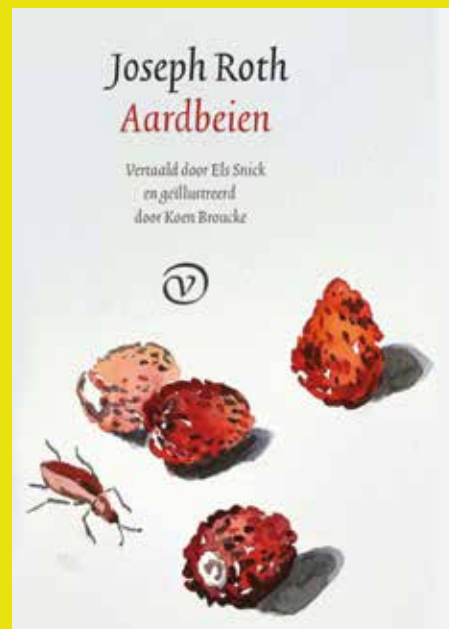
Alles wat wij samen met TAZ organiseren, is trouwens enkel te boeken via theateraanzee.be.

Uiteraard is de periode van TAZ niet alleen een hoogtepunt voor Oostende maar ook voor ons. Er is iedere dag een **Leesclub** en iedere dag een **wandeling**.

Tijdens de tweede Zomerse Zondag en meteen de laatste vakantiedag op **31 augustus** verwennen wij **onze medewerkers** en **onze burens** net als vorig met **een lekker ontbijtje**.

Medewerker noch buur?

Kom dan toch ook naar 't Leeshuus op **31 augustus**. Onze buitenbar op de Groentemarkt is open en om **15.00 u**. beklimt **Cash Reloaded** ons podium. Twee gitaristen, met 2 fantastische stemmen verwennen ons met de puurste **Johnny Cash**. Niet te missen dus als je van deze gozer houdt!

ZOMER 2025 in 't Leeshuus

ZOMERSE BOEKENMARKTEN

Zondag 20 juli

zondag 3 augustus, zondag 17 augustus, zondag 31 augustus

Van 11.00 u tot 17.00 u

ZOMERSE ZONDAGEN

Zondag 3 augustus

JOSEPH ROTH GENOOTSCHAP

AARDBEIEN IN AUGUSTUS – JOSEPH ROTH & DE NOORDZEE BRASSBAND

KOEN BROUCKE (illustraties) - ELS SNICK (vertaling)

15.00 u - Inkom gratis (op de Groentemarkt, Oostende)

Zondag 31 augustus

ONTBIJTEN MET DE BUREN

Van 09.00 u tot 11.00 u

Gratis – inschrijven: inschrijvingen@leeshuus.be

Podium: CASH RELOADED - Johnny Cash covers

Vanaf 15.00 u

Inkom gratis (op de Groentemarkt, Oostende)

TAZ 2025

Van 1 augustus tot 9 augustus

Info en tickets: THEATERAANZEE.BE

DE LEESCLUBS: Jos Geysels & Els Snick

09.00 u & 10.30 u

WANDELEN: IK HOU VAN OOSTENDE ...

11.00 u & 13.00 u

Zaterdag 2 augustus

MARIO EN DE MAGIËR – THOMAS MANN

Met KOENRAAD TINEL (illustraties) - ELS SNICK (vertaling)

Van 15.00 u tot 16.30 u

Meer info op www.leeshuus.be

Colofon

Redactionele medewerkers: Katia Belloy, Raf Bronselaer, Marianne De Pelsmaeker, Bea De Rouck, Louize Gossye, Marc Naesen, Bert Roeyen, Herr Seele, José Vandekerckhove, Gert-Jan van den Bemd, Luc Vermaut.
Coverbeeld: Tine Dosselaere - Lay-out: Marijke Deweerdt - Druk: Lowyck
Verantwoordelijk uitgever: 't Leeshuus/Raf Bronselaer
Contact: 't Leeshuus, Groentemarkt 3, 8400 Oostende, +32 465 07 61 25, welkom@leeshuus.be

